FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT SIEGBERT ALBER

föredraget den 29 juni 2000 *

I — Inledning

1. Denna begäran om förhandsavgörande gäller huvudsakligen frågan om och i vilken utsträckning de parkeringsavgifter som en kommun tar ut skall beläggas med mervärdesskatt.

II — Bakgrund

2. Staden Porto erhåller på olika sätt inkomster genom att tillhandahålla parkeringsmöjligheter i staden. Det finns sålunda parkeringsmätare placerade på allmänna platser och parkeringsplatser belägna på stadens allmänna mark, på stadens privaträttsliga egendom och på mark som ägs av enskilda men har upplåtits till staden.

3. Fazenda Pública (nedan kallad skattemyndigheten) krävde att Câmara Municipal do Porto (kommunfullmäktige, nedan kallad CMP) skulle betala in mervärdesskatt till ett belopp av 98 953 911 PTE för inkomster från parkeringsmätare och parkeringsplatser i staden Porto under åren 1991 och 1992 samt under perioden januari—april 1993.

4. CMP överklagade beslutet om mervärdesskatt till Tribunal Tributário de Primeira Instância do Porto med åberopande av att kommunfullmäktige inte var ett mervärdesskatteskyldigt organ, eftersom dess verksamhet bedrevs inom ramen för "myndighetsutövning". Första instansen biföll överklagandet endast i den del det avsåg de inkomster som CMP erhållit för drift av en parkeringsplats som var belägen på stadens allmänna mark och drift av parkeringsmätare placerade på allmänna platser. I övrigt ogillades överklagandet. Första instansen ansåg att endast driften av de parkeringsplatser och parkeringsmätare som finns på stadens allmänna mark är verksamhet som CMP bedriver i egenskap av offentlig myndighet och som därför inte är mervärdesskattepliktig.

5. Båda parterna överklagade domen i den del denna gått dem emot till Supremo Tribunal Administrativo.

* Originalspråk: tyska.

6. Skattemyndigheten åberopade som grund för sitt överklagande bland annat att den verksamhet som CMP bedriver genom att placera parkeringsmätare på allmänna platser, bestämma gränserna för ifrågavarande parkeringsplatser och ta ut parkeringsavgifter inte utövas inom ramen för myndighetsutövning. CMP förvandlar endast allmän plats till ett område som CMP kan utnyttja i syfte att erhålla inkomster. Vid utnyttjandet av ifrågavarande områden är CMP enligt skattemyndigheten jämställd med alla andra marknadsaktörer och konkurrerar med enskilda personer som mot avgift ställer markområden till förfogande för parkering av fordon.

7. CMP gjorde gällande att uttagande av avgifter från parkeringsmätare och på parkeringsplatser som inte har upplåtits genom koncession är verksamheter som syftar till att genom avgifter och tidsbegränsad parkering reglera möjligheterna att parkera på vägar avsedda för allmän trafik och som därmed utgör ett led i den allmänna trafikpolitiken. CMP bedriver denna verksamhet enligt offentlig rätt och som en del av sina uppgifter i egenskap av offentlig myndighet.

8. Detsamma gäller enligt CMP i fråga om parkeringsplatser som har iordningställts på CMP:s privaträttsliga egendom. Driften av dessa syftar endast och allenast till att skapa ordning i trafiken och skiljer sig avsevärt från den drift av parkeringsplatser som enskilda personer ägnar sig åt enbart i egenskap av företagare och i syfte att erhålla vinst.

9. Den nationella domstolen har i sin begäran om förhandsavgörande anfört följande för att klassificera CMP och dess drift av parkeringsanläggningar:

"a) CMP är enligt portugisisk rätt en offentlig myndighet.

b) Uthyrning av lokaler och platser för parkering av fordon — oavsett om det är fråga om allmänna platser med parkeringsmätare eller om parkeringsplatser som tillhör CMP, oavsett om dessa är belägna på stadens allmänna mark eller inte — ingår inte i de uppgifter som omfattas av offentliga myndigheters exklusiva behörighetsområde. Det är tillräckligt att konstatera att sådan verksamhet under århundraden inte har hört till de särskilda uppgifter som åligger kommunerna, utan är en verksamhet som CMP, i konkurrens med enskilda, endast har bedrivit under de senaste åren.

c) Det är inte känt huruvida det förekommit konkurrenssnedvridning av viss betydelse, eftersom finansministern inte har uttalat sig härom i förevarande mål.

d) Det är inte känt huruvida CMP har genomfört verksamheten i försumbart liten skala...

e) Portugisiska staten ansåg vid införlivandet av sjätte mervärdesskattedirektivet att uthyrning av lokaler och platser för parkering av fordon inte utgjorde verksamhet som bedrivs inom ramen för offentlig myndighetsutövning, och den kunde inte heller anse något annat, eftersom sådan verksamhet enligt artikel 13 B b 2 i sjätte direktivet aldrig kan vara undantagen från mervärdesskatteplikt.

f) Det är fråga om en verksamhet som CMP bedriver på samma rättsliga villkor som gäller för privata ekonomiska aktörer. CMP ger bilister rätt att mot betalning under viss tid utnyttja en plats för parkering av fordon. De närmare villkoren för prestationen är irrelevanta, eftersom det i grund och botten är fråga om ett hyresavtal av industriell eller kommersiell karaktär."

10. Den nationella domstolen har vidare anfört följande: "Enligt artikel 235.2 i Republiken Portugals författning skall de lokala självstyrande förvaltningsorganen tillvarata invånarnas intressen. För att detta mål skall kunna uppnås har dessa organ tillerkänts skiftande behörigheter, bland annat rätten att hyra ut lokaler och platser för parkering av fordon. Denna verksamhet bedrivs enligt den nationella domstolen på grund av följande omständigheter *inom ramen för myndighetsutövning*:

a) Inkomsterna från verksamheten utgör skatteinkomster, det vill säga avgifter av skattenatur.

b) Stadens polismyndighet utövar tillsyn över verksamheten.

c) De som bryter mot parkeringsföreskrifterna rapporteras och åläggs att erlägga en parkeringsavgift, vilken likaväl som böter, som på samma sätt som avgiften utgör en offentligrättslig inkomst.

d) Driften av parkeringsplatser och parkeringsmätare förutsätter att det finns ett beslut av CMP.

e) Driften sker enligt ett förvaltningsrättsligt, inte ett civilrättsligt, förfarande.

f) Parkeringsplatser och parkeringsmätare utgör ett led i CMP:s trafikpolitik.

g) Det eftersträvade målet är att försvåra för fordon att få tillträde till vissa områden i staden för att trafikstockningar skall kunna undvikas.

h) Det generella bemyndigandet att driva parkeringsplatser och parkeringsmätare har givits i lag.

i) Parkeringsplatser och parkeringsmätare finns endast i vissa stadsdelar i enlighet med vad CMP har funnit lämpligt."

III — Tolkningsfrågor

11. För att kunna avgöra om CMP är mervärdesskatteskyldig eller ej har Supremo Tribunal Administrativo ställt följande tolkningsfrågor till domstolen:

"a) Omfattar uttrycket 'verksamheter eller transaktioner som de utför i egenskap av offentliga myndigheter', i artikel 4.5 första stycket i sjätte mervärdesskattedirektivet, sådan uthyrning av lokaler och platser för parkering av fordon (såväl platser på gator som parkeringsplatser) som bedrivs av offentliga myndigheter (i förevarande fall kommunfullmäktige)?

b) Kan finansministern i en medlemsstat avgöra, i varje enskilt fall, om det föreligger sådan konkurrenssnedvridning av betydelse som avses i artikel 4.5 i sjätte mervärdesskattedirektivet?

c) Om den nationella bestämmelse i vilken finansministern bemyndigas att i varje enskilt fall avgöra om det föreligger konkurrenssnedvridning av viss betydelse är oförenlig med konstitutionen på grund av att den strider mot den skatterättsliga legalitetsprincipen, men är förenlig med gemenskapsrätten (i förevarande fall sjätte direktivet), skall då den nationella domstolen följa statens konstitution eller skall den i första hand följa gemenskapsrätten på grund av principen om gemenskapsrättens företräde framför de olika nationella konstitutionerna?

d) Skall offentliga myndigheter alltid betraktas som skattskyldiga när de inte bedriver sina verksamheter i försumbart liten skala, eller är de endast skattskyldiga i fråga om de verksamheter eller transaktioner som uppräknas i bilaga D, till vilken det hänvisas i artikel 4.5 andra stycket i sjätte mervärdesskattedirektivet?

e) Kan man i en nationell lag bemyndiga finansministern att i varje enskilt fall avgöra vilka verksamheter som bedrivs i försumbart liten skala?

f) Kan en medlemsstat enligt 4.5 tredje stycket betrakta verksamhet avseende uthyrning av lokaler och platser för parkering av fordon, när den bedrivs av en kommun, såsom en verksamhet som

kommunen bedriver i egenskap av offentlig myndighet, med beaktande av artikel 13 B b 2 i sjätte mervärdesskattedirektivet?

g) Kan en nationell domstol *ex officio* tolka och tillämpa bestämmelserna i sjätte mervärdesskattedirektivet när den slutligt avgör ett mål, trots att parterna i målet inte har tagit upp någon som helst fråga rörande tolkningen eller tillämpningen av detta direktiv?"

IV — Tillämpliga bestämmelser

1) *Gemenskapsrätten*

Rådets sjätte direktiv 77/388/EEG av den 17 maj 1977 om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter — Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund [1] (nedan kallat sjätte direktivet eller direktivet, hänvisningar till artiklar utan andra uppgifter avser också detta direktiv).

1 — EGT L 145, s. 1; svensk specialutgåva, område 9, volym 1, s. 28.

Mervärdesskattens tillämpningsområde:

12. I artikel 2 föreskrivs följande:

"Mervärdesskatt skall betalas för

1. leverans av varor eller tillhandahållande av tjänster som sker mot vederlag inom landets territorium av en skattskyldig person i denna egenskap,

2. ..."

Skattskyldiga personer

13. Enligt artikel 4.1 och 4.2 gäller följande:

"1. Med 'skattskyldig person' avses varje person som självständigt någonstans bedriver någon form av ekonomisk verksamhet som anges i punkt 2, oberoende av syfte eller resultat.

2. De former av ekonomisk verksamhet som avses i punkt 1 skall omfatta alla verksamheter av producenter, återförsäljare och personer som tillhandahåller tjänster, däribland gruvdrift och jordbruksverksamhet samt verksamhet inom fria yrken. Utnyttjande av materiella eller immateriella tillgångar i syfte att fortlöpande vinna intäkter därav skall likaså betraktas som ekonomisk verksamhet."

Undantag från skattskyldighet

14. Enligt artikel 4.5 gäller följande undantag från skattskyldighet:

"5. Stater, regionala och lokala myndigheter och övriga offentligrättsliga organ anses inte såsom skattskyldiga när det gäller verksamhet eller transaktioner som de utför i sin egenskap av offentliga myndigheter, även om de i samband härmed uppbär avgifter, arvoden, bidrag eller inbetalningar.

När de genomför sådana verksamheter eller transaktioner, skall de dock ändå betraktas som skattskyldiga personer med avseende härpå, om det skulle leda till konkurrenssnedvridning av viss betydelse, ifall de behandlades som icke skattskyldiga personer.

Dessa organ skall i vart fall betraktas som skattskyldiga personer när det gäller de verksamheter som är förtecknade i bilaga D, såvida dessa inte genomförs i försumbart liten skala.

Medlemsstater kan betrakta sådana verksamheter av dessa organ som är undantagna enligt artikel 13... såsom verksamheter som de bedriver i egenskap av myndigheter."

Undantag från mervärdesskatteplikt och undantag från sådana undantag

15. I artikel 13 B föreskrivs följande undantag från mervärdesskatteplikt:

"Utan att det påverkar tillämpningen av övriga gemenskapsbestämmelser, skall medlemsstaterna undanta följande verksamheter från skatteplikt och fastställa de villkor som krävs för att säkerställa en riktig och enkel tillämpning och förhindra eventuell skatteflykt, skatteundandragande eller missbruk:

a)...

b) Utarrendering och uthyrning av fast egendom, *dock icke för*[2]

1. ...

2. uthyrning av lokaler och platser för parkering av fordon

3. ...

4. ...

c) — h)..."

2) *Den portugisiska lagstiftningen*

16. Artikel 2.2 i Código do IVA (mervärdesskattelagen) har följande lydelse:

"Staten och övriga offentligrättsliga juridiska personer är inte skattskyldiga när de utför transaktioner inom ramen för myndighetsutövning, även om de erhåller avgifter eller någon annan form av motprestation för transaktionerna, under förutsättning att deras befrielse från skattskyldighet inte ger upphov till konkurrenssnedvridning."

17. Artikel 2.3 i mervärdesskattelagen motsvarar i allt väsentligt bestämmelsen i artikel 4.5 andra stycket i sjätte direktivet (tredje stycket i övriga språkversioner av direktivet. Övers. anm.) jämförd med bilaga D.

18. Slutligen stadgas i artikel 2.4 i mervärdesskattelagen följande:

"Vid tillämpningen av punkterna 2 och 3 i denna artikel skall finansministern i varje enskilt fall fastställa vilken verksamhet som kan ge upphov till snedvridning av konkurrensen eller vilken verksamhet som bedrivs i försumbart liten skala."

19. Beskattningens rättsliga grund återfinns i artikel 9.30 b i mervärdesskattelagen, som har följande lydelse:

"Följande är undantaget från skatteplikt: Uthyrning av fast egendom, dock icke uthyrning av områden för uppställning eller parkering av flera fordon."

2 — Min kursivering.

V — Bedömning

Fråga a)[3] *(Är en kommuns uthyrning av parkeringsplatser en verksamhet som bedrivs inom ramen för myndighetsutövning enligt artikel 4.5 första stycket i sjätte direktivet?)*

Parternas argument

20. Enligt skattemyndighetens uppfattning handlar CMP även i egenskap av ett offentligrättsligt organ på samma sätt som alla andra aktörer på marknaden. Uppsättandet av parkeringsmätare och uttagandet av vissa avgifter för parkeringen sker enligt skattemyndigheten inte inom ramen för myndighetsutövning och utgör därför en mervärdesskattepliktig verksamhet.

21. Såvitt avser vad parterna i övrigt har anfört hänvisar jag till vad jag ovan i punkterna 6—8 har redovisat från förfarandet vid den nationella domstolen.

22. Den österrikiska regeringen har anfört att CMP driver parkeringsanläggningarna i sin egenskap av offentlig myndighet i den mån som CMP därvid använder sig av klassiska administrativa medel (beskattningsrätt, övervakning utförd av de organ som svarar för den allmänna säkerheten, fastställande genom myndighetsutövning av villkoren för utnyttjandet) och utövar verksamheten för att tillgodose allmänintresset, eftersom syftet med denna är att reglera trafiken och utrymmet för parkering. Det ankommer emellertid på den nationella domstolen att, med beaktande av de kriterier som domstolen har uppställt, klassificera verksamheten.

23. Den portugisiska regeringen har föreslagit att bestämmelsen i artikel 4.5 första stycket i direktivet skall tolkas så att den är tillämplig på uthyrning av parkeringsplatser när uthyrningen bedrivs direkt av en offentlig myndighet och inte kan leda till konkurrenssnedvridning av viss betydelse.

24. Den tyska regeringen och kommissionen har i sina yttranden gjort skillnad beroende på arten av den parkeringsmöjlighet som tillhandahålls i det ifrågavarande fallet. Den tyska regeringen har åberopat att domstolen har fastställt att offentligrättsliga organ enligt artikel 4.5 är undantagna från skattskyldighet för verksamheter som de inte utövar i sin egenskap av offentligrättsliga subjekt utan bedriver som privaträttsliga subjekt. Definitionen av respektive verksamhet görs enligt tillämplig nationell lagstiftning. Med hjälp av de kriterier som domstolen har uppställt kan man dra slutsatsen att driften av parkeringsmätare och biljettautomater är en verksamhet som bedrivs inom ramen för myndighetsutövning, eftersom det är fråga om en åtgärd som har vidtagits av hänsyn till allmän ordning för att reglera trafiken. När verksamheten inte bedrivs i detta syfte är

3 — För att underlätta jämförelsen har jag valt att inte numrera frågorna, utan behålla den nationella domstolens sätt att ordna frågorna, det vill säga med bokstäver.

den dock en ekonomisk verksamhet, även om den bedrivs för att bereda möjligheter till parkering på allmänna platser.

25. Kommissionen anser att placeringen av parkeringsmätare på gator görs inom ramen för myndighetsutövning men att driften av parkeringsplatser däremot ingår i en allmän ekonomisk verksamhet, oavsett vem som äger marken, och att det offentligrättsliga organet därför i detta fall omfattas av den allmänna skattskyldigheten i enlighet med artikel 4.1 i sjätte direktivet.

Bedömning

26. Enligt artikel 4.5 första stycket första meningen (första stycket i övriga språkversioner av direktivet. Övers. anm.) är offentligrättsliga organ inte skattskyldiga när de bedriver verksamheter eller transaktioner i sin egenskap av offentliga myndigheter, även om de i samband härmed uppbär avgifter, arvoden eller inbetalningar och därigenom utövar "ekonomisk verksamhet" i den mening som avses i artikel 4.2. [4] Denna bestämmelse utgör således ett undantag från den i artikel 4.1 och 4.2 föreskrivna principen att alla som utövar ekonomisk verksamhet skall anses som skattskyldiga.

27. Enligt fast rättspraxis [5] måste enligt artikel 4.5 första stycket första meningen två villkor vara kumulativt uppfyllda för att regeln om undantag från skatteplikt skall vara tillämplig, nämligen att verksamheten utövas av ett offentligrättsligt organ och att verksamheten utövas av detta organ i dess egenskap av offentlig myndighet.

28. Det första villkoret är uppfyllt, eftersom CMP bedriver verksamheten i egenskap av ett offentligrättsligt organ.

29. Vad beträffar frågan huruvida det föreligger en verksamhet som ett offentligrättsligt organ bedriver i sin egenskap av offentlig myndighet har domstolen understrukit att "[e]n definition av det senare villkoret [inte kan]... grundas på föremålet för eller syftet med det offentligrättsliga organets verksamhet, eftersom dessa faktorer beaktats genom andra bestämmelser i direktivet och för andra syften" [6].

30. Det måste också beaktas att många uppgifter som ursprungligen utfördes inom ramen för myndighetsutövning numera utförs av enskilda och att en definition som enbart grundar sig på föremålet för verksamheten därför är olämplig.

4 — Se även dom av den 17 oktober 1989 i de förenade målen 231/87 och 129/88, Carpaneto Piacentino m.fl. (REG 1989, s. 3233; svensk specialutgåva, volym 10, s. 201), punkt 11.

5 — Se även domen i de förenade målen Carpaneto Piacentino m.fl. (närmast föregående fotnot), punkt 12, med hänvisning till dom av den 11 juli 1985 i mål 107/84, kommissionen mot Tyskland (REG 1985, s. 2655) och av den 26 mars 1987 i mål 235/85, kommissionen mot Nederländerna (REG 1987, s. 1471).

6 — Dom i de förenade målen Carpaneto Piacentino m.fl. (ovan fotnot 4), punkt 13.

31. CMP har gjort gällande att drift av parkeringsmätare och parkeringsplatser utgör en verksamhet som ingår i trafikpolitiken och därför bedrivs av CMP i dess egenskap av offentlig myndighet, men detta kriterium är enligt rättspraxis varken tillräckligt eller avgörande.

32. Domstolen grundar definitionen av en verksamhet som myndighetsutövning på villkoren för dess utövande och har i detta hänseende fastslagit följande: "En prövning av artikel 4.5 första stycket [första meningen] mot bakgrund av direktivets systematik visar att det är villkoren för utövandet av verksamheten som gör det möjligt att bestämma räckvidden av de offentliga organens behandling som icke skattskyldiga personer. I den mån som den bestämmelsen gör sådan behandling av offentligrättsliga organ beroende av att dessa 'handlar i sin egenskap av offentliga myndigheter', utesluter den dessa organ från behandlingen som icke skattskyldiga personer när det gäller verksamheter som de utövar, inte i sin egenskap av offentligrättsliga rättssubjekt utan betraktade som privaträttsliga rättssubjekt. Det enda kriterium som möjliggör en säker skillnad mellan dessa två slag av verksamheter är följaktligen den enligt nationell rätt tillämpliga rättsliga regleringen." [7]

33. Enligt denna rättspraxis är den yttre (rättsliga) ramen för verksamheten det avgörande kriteriet. Villkoren för utövandet av verksamheten är enligt domstolen det enda kriterium som gör det möjligt att skilja mellan skattepliktig ekonomisk verksamhet och verksamhet som offentligrättsliga organ bedriver i sin egenskap av offentliga myndigheter.

34. Tillämpningen av ett kriterium som avser villkoren för utövandet av verksamheten innebär dock inte att man omvänt kan dra den slutsatsen att all verksamhet, alltså även rent ekonomisk sådan, som regleras av offentlig rätt bedrivs inom ramen för myndighetsutövning. Om så skulle vara fallet, skulle bestämmelsen i artikel 4.5 tredje stycket (fjärde stycket i övriga språkversioner av direktivet. Övers. anm.), enligt vilken sådana verksamheter som enligt artikel 13 är undantagna från skatteplikt — huvudsakligen sådana som tillgodoser det gemensamma bästa eller (till exempel uthyrning av bostäder) allmänintresset — kan betraktas som verksamheter som bedrivs inom ramen för myndighetsutövning anses vara onödig. Även bestämmelsen i artikel 4.5 andra stycket skulle annars vara inkonsekvent, eftersom den omvänt föreskriver mervärdesskatteplikt för vissa verksamheter, i vissa fall även sådana som bedrivs inom ramen för myndighetsutövning.

35. För att en verksamhet skall kunna betraktas som myndighetsutövning måste man alltså — som komplement till konstaterandet att den bedrivs av ett offentligrättsligt organ — också beakta det allmänna sammanhang i vilket den ingår och villkoren för dess utövande (se ovan punkt 32 och där åberopad rättspraxis).

36. Som domstolen vidare har anfört "följer [av detta] att de offentligrättsliga organ

7 — Den i fotnot 4 ovan nämnda domen, punkt 15.

som avses i artikel 4.5 första stycket [första meningen] i sjätte direktivet utövar sina verksamheter 'i sin egenskap av offentliga myndigheter' i den mening som avses i denna bestämmelse, när de utövar verksamheterna inom ramen för den särskilda rättsliga reglering som gäller för dem. När de däremot handlar på samma rättsliga villkor som de privata näringsidkarna kan man inte anse att de utövar verksamheter 'i sin egenskap av offentliga myndigheter'" [8].

37. Av denna rättspraxis följer att offentligrättsliga organ bedriver verksamhet i sin egenskap av offentliga myndigheter när de utövar verksamheten inom ramen för den särskilda rättsliga reglering som gäller för dem. Den nationella lagstiftningen bestämmer om den verksamhet som skall klassificeras bedrivs inom ramen för myndighetsutövning eller enligt de privaträttsliga regler som gäller för alla ekonomiska aktörer.

38. När den nationella lagstiftaren har definierat vissa av kommunernas verksamheter som "administrativa uppgifter" [9] kan detta utgöra ett indicium för att verksamheterna regleras av offentligrättsliga bestämmelser. Enligt domstolens rättspraxis [10] ankommer det på den nationella domstolen att klassificera den ifrågavarande verksamheten mot bakgrund av det kriterium som domstolen har fastställt. Den nationella domstolen skall därvid beakta samtliga omständigheter i det enskilda fallet.

39. För bedömningen av frågan om uthyrning av platser för parkering av fordon är en verksamhet som CMP bedriver i sin egenskap av offentlig myndighet saknar det betydelse vem som äger ifrågavarande mark, framför allt när villkoren för parkering är desamma oavsett om parkeringen sker på parkeringsplatser eller på allmänna platser försedda med parkeringsmätare eller biljettautomater.

40. När CMP driver parkeringsmätare på allmänna platser och parkeringsplatser på stadens allmänna mark eller privaträttsliga egendom eller på annan privaträttsligt ägd mark behöver man för att kunna kvalificera verksamheten som "myndighetsutövning" endast veta om CMP bedriver verksamheten inom ramen för den särskilda reglering som gäller för CMP och inte enligt privaträttsliga regler.

41. Avgörande är de rättsliga villkoren för utövandet av verksamheten, varvid man dock kan använda faktiska omständigheter som indicier när man skall avgöra vilken rättslig reglering som gäller för verksamheten.

42. Som ytterligare indicium kan det alltså vara av betydelse om parkeringsbestämmelserna syftar till att reglera utrymmet för

8 — Se den i fotnot 4 ovan nämnda domen, punkt 16.

9 — Se ovan punkt 16.

10 — Dom av den 15 maj 1990 i mål C-4/89, Comune di Carpaneto Piacentino m.fl. (REG 1990, s. I-1869), punkt 11, med hänvisning till domen i de förenade målen Carpaneto Piacentino m.fl. (ovan fotnot 4), punkt 16.

parkering och trafikflödet eller endast uppställning av fordon, om parkeringsanläggningarna är avsedda för korttidsparkering som inte får förlängas, för långtidsparkering under tid som man själv kan bestämma eller för parkering under obegränsad tid och om det krävs betalning i parkeringsmätare eller biljettautomat för parkering under viss tid eller kort för parkering under obegränsad tid. Det kan också vara av betydelse om anläggningarna är bevakade eller inte och om överskridande av parkeringstiden sanktioneras med parkeringsavgifter eller endast genom en tilläggsavgift eller ett (civilrättsligt) avtalsvite.

43. Som slutsats kan konstateras att CMP bedriver verksamhet i sin egenskap av offentlig myndighet till den del som driften av parkeringsmätare och parkeringsplatser — oavsett vem som äger marken — sker inom ramen för den särskilda rättsliga reglering som gäller för CMP och utförs av CMP i egenskap av ett offentligrättsligt subjekt. Bestämmelsen i artikel 4.5 första stycket andra meningen (andra stycket i övriga språkversioner av direktivet. Övers. anmärkn.), som föreskriver skattskyldighet som ett undantag från skattebefrielsen om detta kan leda till konkurrenssnedvridning av viss betydelse utgör ett tillräckligt remedium i förhållande till enskilda aktörer.

44. Fråga a) skall därför besvaras så att uttrycket "verksamheter eller transaktioner som de utför i egenskap av offentliga myndigheter" omfattar uthyrning av lokaler och platser för parkering av fordon (på såväl gator som parkeringsplatser) som bedrivs av kommuner och offentligrättsliga organ, när dessa bedriver verksamheten inom ramen för den särskilda rättsliga reglering som gäller för dem, varvid det saknar betydelse vem som äger marken i fråga. Det ankommer på den nationella domstolen att klassificera verksamheten med hjälp av detta kriterium och villkoren för verksamhetens utövande.

Fråga b) (Kan finansministern avgöra om det föreligger sådan konkurrenssnedvridning av viss betydelse som avses i artikel 4.5 första stycket andra meningen i sjätte direktivet?)

Parternas argument

45. Den tyska och den portugisiska regeringen har gjort gällande att det åligger varje medlemsstat att, för att uppnå det resultat som åsyftas med sjätte direktivet, avgöra i vilka fall undantag från offentligrättsliga organs skattskyldighet kan leda till konkurrenssnedvridning av viss betydelse.

46. Den portugisiska regeringen har hävdat att finansministern kan avgöra frågan om det föreligger sådan konkurrenssnedvridning av viss betydelse som avses i artikel 4.5 första stycket andra meningen. Detta strider enligt den portugisiska regeringen inte mot nämnda bestämmelse, eftersom direktivet enligt artikel 189.3 i EG-fördraget (nu artikel 249 EG) endast är bindande med avseende på det resultat som

skall uppnås men överlåter åt de nationella myndigheterna att bestämma form och tillvägagångssätt för genomförandet.

47. Kommissionen har åberopat syftet med sjätte direktivet och nödvändigheten av en enhetlig tillämpning av bestämmelserna i detta. Frågan huruvida undantag från skattskyldighet i det enskilda fallet kan leda till konkurrenssnedvridning av viss betydelse kan enligt kommissionen därför inte avgöras enbart genom ett administrativt beslut.

Bedömning

48. Bestämmelsen i artikel 4.5 första stycket andra meningen i sjätte direktivet är ett undantag från det undantag som föreskrivs i artikel 4.5 första stycket första meningen och innebär alltså att den allmänna bestämmelsen om skatteplikt åter blir tillämplig. I detta fall är även offentligrättsliga organ skattskyldiga, om undantag från skattskyldigheten skulle leda till konkurrenssnedvridning av viss betydelse.

49. Domstolen har i detta hänseende konstaterat att "[a]rtikel 4.5 första stycket [andra meningen] i sjätte direktivet skall tolkas på så sätt att medlemsstaterna är skyldiga att säkerställa att offentligrättsliga organ behandlas som skattskyldiga personer i fråga om verksamheter som de utövar i egenskap av myndigheter när dessa verksamheter, i konkurrens med de offentligrättsliga organen, även kan utövas av enskilda, om de offentligrättsliga organens behandling som icke skattskyldiga personer kan leda till konkurrenssnedvridning av viss betydelse. Medlemsstaterna är emellertid inte skyldiga att ordagrant införliva detta kriterium med nationell rätt eller att fastställa precisa kvantitativa gränser för behandlingen som icke skattskyldig person." [11]

50. Med "detta kriterium", som medlemsstaterna enligt domstolens uttalande inte är skyldiga att ordagrant införliva med sin nationella rätt, avses konkurrenssnedvridning av viss betydelse. Det står medlemsstaterna fritt att välja en helt annan formulering eller att fastställa en allmän, kvantitativ gräns, som alltså inte är relaterad till enskilda fall — motsvarande till exempel den särskilda regleringen i artikel 24.2 för småföretag med en viss högsta årsomsättning — för att ålägga offentligrättsliga organ skattskyldighet, om behandlingen av dessa som icke skattskyldiga skulle kunna leda till sådan konkurrenssnedvridning av viss betydelse som avses i sjätte direktivet.

51. Som framgår av sjätte direktivets ordalydelse är medlemsstaterna emellertid skyldiga att utan undantag ålägga offentligrättsliga organ skattskyldighet när undantag från skattskyldighet kan leda till konkurrenssnedvridning av viss betydelse, medan det är egalt vilken lagstiftningsteknik medlemsstaterna väljer för att genomföra detta kriterium.

11 — Domen i målet Comune di Carpaneto Piacentino m.fl. (ovan fotnot 10), punkt 13, med hänvisning till domen i de förenade målen Carpaneto Piacentino m.fl. (ovan fotnot 4), punkt 23.

52. Sjätte direktivet innehåller inte någon uttrycklig bestämmelse om möjlighet att bemyndiga en medlemsstats finansminister att i det enskilda fallet avgöra vad som är konkurrenssnedvridning av viss betydelse enligt artikel 4.5 första stycket andra meningen i sjätte direktivet.

53. Enligt ordalydelsen i artikel 4.5 första stycket andra meningen inträder emellertid skattskyldighet för offentligrättsliga organ så snart det föreligger omständigheter som utgör ett indicium för att undantag från skattskyldigheten kan leda till konkurrenssnedvridning av viss betydelse, utan att det behövs något avgörande av finansministern.

54. Syftet med sjätte direktivet är att harmonisera medlemsstaternas lagstiftning rörande mervärdesskatt, att inte utan rimlig orsak ålägga offentligrättsliga organ mervärdesskatteskyldighet för verksamheter som bedrivs inom ramen för myndighetsutövning och att säkerställa en neutral beskattning. [12]

55. För att tillämpningen av direktivet skall bli enhetlig måste det säkerställas att de ekonomiska omständigheter som kan leda till konkurrenssnedvridning av viss betydelse bedöms på samma sätt i de enskilda medlemsstaterna. Av detta följer att frågan när en sådan snedvridning föreligger inte får avgöras genom ett nationellt administrativt beslut när detta har bindande verkan och dess tillämplighet inte kan prövas av de nationella domstolarna.

56. Domstolen har i detta hänseende uttalat följande: "Denna begränsning av regeln om behandling som icke skattskyldig person har således endast karaktären av en eventualitet och även om dess tillämpning kräver en bedömning av ekonomiska omständigheter, är denna bedömning inte undantagen från domstolsprövning." [13]

57. Det ankommer alltså på den nationella domstolen att avgöra om det föreligger konkurrenssnedvridning av viss betydelse. Ur denna rättspraxis kan — *e contrario* — utläsas att direktivet förbjuder de enskilda medlemsstaterna att bemyndiga en administrativ myndighet att i det enskilda fallet med bindande verkan avgöra när det föreligger sådan konkurrenssnedvridning av viss betydelse som avses i artikel 4.5 första stycket andra meningen i sjätte direktivet.

58. Den nationella domstolen måste alltså fastställa om det finns en relevant marknad för konkurrens om verksamheterna eller transaktionerna, det vill säga om dessa erbjuds även av enskilda aktörer. När det gäller uthyrning av platser för parkering av fordon måste den nationella domstolen avgöra om uthyrning av platser på gator med parkeringsmätare och uthyrning av

12 — Se domen i de förenade målen Carpaneto Piacentino m.fl. (ovan fotnot 4), punkt 22.

13 — Ovannämnda dom, punkt 32.

parkeringsplatser är en marknad eller två olika marknader. Det kan därvid ha betydelse om avgifterna är enhetliga eller om avgifterna är olika för parkeringsmätare eller biljettautomater respektive parkeringsplatser. Den nationella domstolen måste också avgöra om det föreligger olika marknader för parkeringsplatser avsedda för korttidsparkering och parkeringsplatser avsedda för långtidsparkering eller om det, ur konkurrenssynpunkt, bara föreligger en enda marknad.

59. Fråga b) skall alltså besvaras på så sätt att artikel 4.5 första stycket andra meningen i sjätte direktivet skall tolkas så att den hindrar att en finansminister i en medlemsstat bemyndigas att i varje enskilt fall med bindande verkan avgöra om det föreligger konkurrenssnedvridning av viss betydelse enligt nämnda bestämmelse.

Fråga c) (Måste en nationell domstol på grund av gemenskapsrättens företräde tillämpa en bestämmelse som visserligen är förenlig med gemenskapsrätten men som strider mot konstitutionen?)

Parternas argument

60. Skattemyndigheten och den portugisiska regeringen anser att denna fråga inte behöver besvaras därför att det inte föreligger någon konflikt mellan direktivet och den portugisiska konstitutionen.

61. Eftersom medlemsstaterna enligt sjätte direktivet inte är skyldiga att bemyndiga en minister att i varje enskilt fall avgöra om det föreligger konkurrenssnedvridning av betydelse, uppkommer i förevarande fall — som kommissionen har anfört — inte frågan om en eventuell konflikt mellan sjätte direktivet och konstitutionen.

Bedömning

62. Den nationella domstolen har uppenbarligen ställt frågan endast för det fall att den nationella bestämmelsen i artikel 2.4 i den portugisiska mervärdesskattelagen, enligt vilken finansministern i varje enskilt fall skall avgöra vilka verksamheter som kan leda till konkurrenssnedvridning, är förenlig med gemenskapsrätten.

63. Eftersom den nationella mervärdesskattelagen på denna punkt är oförenlig med gemenskapsrätten föreligger det följaktligen inte någon konflikt mellan gemenskapsrätten och den nationella konstitutionen.

64. Som kommissionen helt riktigt har anfört behöver denna fråga i förevarande fall därför inte besvaras.

Fråga d) (Skall offentliga myndigheter alltid betraktas som skattskyldiga när de inte bedriver sina verksamheter i försumbart liten skala eller är de endast skattskyldiga i fråga om de verksamheter eller transaktioner som uppräknas i bilaga D, till vilken det hänvisas i artikel 4.5 andra stycket i sjätte direktivet?)

Parternas argument

65. Den tyska regeringen anser att denna fråga kan besvaras så att medlemsstaterna har möjlighet — men inte skyldighet — att undanta de verksamheter som anges i bilaga D från skatteplikt om verksamheterna utförs i försumbart liten skala.

66. Den österrikiska regeringen har hävdat att uttrycket "i försumbart liten skala" endast hänför sig till de verksamheter som anges i bilaga D och därför endast kan tillämpas med avseende på dessa.

67. Den portugisiska regeringen har hävdat att samtliga i bilaga 13 angivna verksamheter alltid skall beläggas med mervärdesskatt, utan att denna uppräkning för den skull är uttömmande.

68. Kommissionen har besvarat frågan så att myndigheterna principiellt är skattskyldiga för sina ekonomiska verksamheter, även om dessa inte är angivna i bilaga D, om verksamheterna inte bedrivs i försumbart liten skala, och det sistnämnda är, med hänsyn till de belopp som saken gäller, inte fallet här.

Bedömning

69. I artikel 4.5 andra stycket undantas de verksamheter som anges i bilaga D från undantagsbestämmelsen i artikel 4.5 första stycket första meningen. Det innebär att den allmänna regeln i artikel 4.1 om skattskyldighet återigen blir tillämplig, om inte verksamheten bedrivs i försumbart liten skala. Detta är sakligt motiverat, därför att de verksamheter som anges i bilaga D är sådana som primärt och uppenbart syftar till erhållande av en ekonomisk vinst. [14]

70. Domstolen har i detta hänseende anfört följande: "Artikel 4.5 [andra] stycket syftar

14 — I bilaga D anges sammanlagt tretton olika former av verksamheter, till exempel telekommunikation, tillhandahållande av vatten, gas och elektricitet, hamn- och flygplatstjänster, drift av handelsmässor och utställningar, verksamhet i reklam- och resebyråer, drift av industrimatsalar med mera.

således till att säkerställa att vissa slag av ekonomiska verksamheter, vars betydelse följer av föremålet för verksamheterna, inte skall befrias från mervärdesskatt på den grunden att verksamheterna utövas av offentligrättsliga organ i egenskap av myndigheter." [15]

71. Även om bestämmelsen i fråga faktiskt innebär en återgång till huvudregeln är den dock rättsligt sett ett undantag från ett undantag och skall därför tolkas restriktivt.

72. Undantagsbestämmelsen i artikel 4.5 andra stycket kan därför inte tillämpas på verksamheter som inte är angivna i bilaga D. Uppräkningen i bilaga D innehåller ingen antydan om att den enbart är en exemplifiering. Den måste därför anses definitiv, och den kan inte utvidgas av de enskilda medlemsstaterna.

73. Visserligen skulle man av formuleringen "... organ skall i vart fall betraktas som skattskyldiga personer" kunna dra slutsatsen att det även kan tänkas förekomma andra fall än dem som är uppräknade i bilaga D. Formuleringen "i vart fall" skall dock förstås så att dessa verksamheter alltid är mervärdesskattepliktiga även när de bedrivs inom ramen för myndighetsutövning.

74. Som domstolen har anfört "[kan] ett offentligrättsligt organ... åberopa artikel 4.5 i sjätte direktivet för att motsätta sig tillämpningen av en nationell bestämmelse som föreskriver skyldighet för organet att betala mervärdesskatt när det gäller en verksamhet som det utövar i egenskap av myndighet, om verksamheten inte är förtecknad i bilaga D till sjätte direktivet och om organets behandling som icke skattskyldig person inte kan leda till konkurrenssnedvridning av viss betydelse" [16].

75. Enligt rättspraxis är en utvidgning av uppräkningen i bilaga D alltså utesluten, eftersom ett offentligrättsligt organ skulle kunna motsätta sig en sådan oberättigad utvidgning från medlemsstatens sida.

76. Offentligrättsliga organ skall anses som skattskyldiga för de verksamheter som anges i bilaga D, om dessa inte bedrivs i försumbart liten skala. För verksamheter som inte är uppräknade i bilaga D är offentligrättsliga organ enligt artikel 4.5 första stycket andra meningen endast skattskyldiga om ett undantag från skattskyldigheten skulle leda till konkurrenssnedvridning av viss betydelse.

15 — Domen i de förenade målen Carpaneto Piacentino m.fl. (ovan fotnot 4), punkt 26.

16 — Ovannämnda dom, punkt 33.

77. Som jag redan har nämnt gäller det nu sagda endast beträffande de verksamheter som bedrivs inom ramen för myndighetsutövning. För andra, rent ekonomiska, verksamheter, anses även offentligrättsliga organ som skattskyldiga.

Bedömning

78. Fråga d) skall därför besvaras på följande sätt:

Kommuner och offentligrättsliga organ är inte alltid skattskyldiga när de inte bedriver sina verksamheter i försumbart liten skala, utan de är skattskyldiga endast för de verksamheter eller transaktioner som uppräknas i bilaga D när dessa bedrivs inom ramen för myndighetsutövning och inte genomförs i försumbart liten skala.

Fråga e) (Kan finansministern i en medlemsstat avgöra vilka verksamheter som enligt vad som avses i artikel 4.5 andra stycket i sjätte direktivet genomförs i försumbart liten skala?)

Parternas argument

79. Skattemyndigheten och den portugisiska regeringen anser att finansministern i varje enskilt fall kan avgöra vilka verksamheter som genomförs i försumbart liten skala, eftersom sjätte direktivet inte innehåller någon bestämmelse som hindrar detta.

80. Frågan saknar betydelse i förevarande fall, eftersom begränsningen "i försumbart liten skala" enligt ordalydelsen i bestämmelsen endast gäller för verksamheter som uppräknas i bilaga D och det inte föreligger någon sådan verksamhet här.

81. Genom att finansministern har bemyndigats att avgöra vilka verksamheter som genomförs i försumbart liten skala har tillämpningen av artikel 4.5 andra stycket i sjätte direktivet gjorts beroende av ett nationellt förvaltningsbeslut.

82. Sjätte direktivet ger inte uttryckligen medlemsstaterna rätt att bemyndiga sina finansministrar att avgöra vilka verksamheter som genomförs i försumbart liten skala.

83. Direktivet ger visserligen medlemsstaterna möjlighet att undanta verksamheter som genomförs i försumbart liten skala

från tillämpning av artikel 4.5 andra stycket, men medlemsstaterna är enligt domstolens rättspraxis [17] inte skyldiga att utnyttja möjligheten. Det står varje medlemsstat fritt att belägga även sådana verksamheter som endast genomförs i försumbart liten skala med mervärdesskatt.

84. Såväl syftet att säkerställa en enhetlig tillämpning av direktivet, även när det gäller definitionen av de verksamheter för vilka offentligrättsliga organ är skattskyldiga och att därigenom uppnå en harmonisering av mervärdesskatten, som ordalydelsen i bestämmelsen, som inte innehåller någon rätt att bemyndiga finansministern att i varje enskilt fall avgöra vilka verksamheter som genomförs i försumbart liten skala, utgör, även enligt artikel 189.3 i EG-fördraget, hinder mot tillämpningen av sådan nationell reglering.

85. Det ankommer följaktligen på den nationella domstolen att säkerställa den enhetliga tillämpningen av sjätte direktivet genom att i det enskilda fallet avgöra vilka verksamheter som endast genomförs i försumbart liten skala.

86. Svaret på fråga e) skall därför bli att bestämmelsen i artikel 4.5 andra stycket i sjätte direktivet skall tolkas på så sätt att den hindrar en medlemsstat från att i en nationell lag bemyndiga finansministern att i varje enskilt fall avgöra vilka verksamheter som bedrivs i försumbart liten skala i den mening som avses i denna bestämmelse.

17 — Ovannämnda dom, punkt 27.

Fråga f) (Kan en medlemsstat enligt 4.5 tredje stycket i sjätte direktivet betrakta även de verksamheter som enligt artikel 13 B b 2 inte är undantagna från skatteplikt som verksamheter som bedrivs inom ramen för myndighetsutövning?)

Parternas argument

87. Den tyska regeringen har gjort gällande att uthyrning av lokaler och platser för parkering av fordon inte är sådan verksamhet för vilken ett offentligrättsligt organ skall anses som icke skattskyldigt, eftersom sådan uthyrning enligt artikel 13 B b 2 uttryckligen är undantagen från de verksamheter som är undantagna från skatteplikt.

88. Den österrikiska regeringen anser att en medlemsstat, enligt artikel 4.5 tredje stycket (fjärde stycket i övriga språkversioner av direktivet. Övers. anm.), inte kan betrakta en sådan verksamhet som bedrivs av ett offentligrättsligt organ och som inte omfattas av bestämmelsen i artikel 13 om undantag från skatteplikt som myndighetsutövning.

89. Den portugisiska regeringen har anfört att man måste skilja mellan undantag från skattepliktig verksamhet och befrielse från skattskyldighet. I artikel 13 B b 2 föreskrivs undantag från skatteplikt för uthyrning, men detta påverkar inte tillämpningen av bestämmelsen i artikel 4.5 om skattebefrielse som avser skattskyldiga personer.

90. Enligt kommissionen utgör sådan uthyrning av lokaler och platser för parkering av fordon som är skattepliktig enligt artikel 13 B b 2 en ekonomisk verksamhet som faller inom mervärdesskattens tillämpningsområde och därför inte kan betraktas som myndighetsutövning.

Bedömning

91. Enligt artikel 4.5 tredje stycket kan medlemsstaterna betrakta bedrivandet av sådana verksamheter av offentligrättsliga organ som enligt artiklarna 13 och 28 är undantagna från skatteplikt som myndighetsutövning.

92. Enligt artikel 13 B b 2 är emellertid just uthyrning av lokaler och platser för parkering av fordon inte undantagna från skatteplikt. Då emellertid enligt artikel 4.5 tredje stycket endast sådana verksamheter som är undantagna från skatteplikt kan betraktas som myndighetsutövning skulle man därav kunna dra slutsatsen att tillhandahållande av parkeringsanläggningar aldrig kan betraktas som myndighetsutövning. En sådan tolkning kan dock inte godtas. Om tillhandahållande av parkeringsanläggningar *är* en verksamhet som det offentligrättsliga organet bedriver i sin egenskap av offentlig myndighet bortfaller skatteplikten redan på grund av bestämmelsen i artikel 4.5 första stycket första meningen, och det finns alltså inget behov av att enligt artikel 4.5 tredje stycket *betrakta* den *som* sådan.

93. Artikel 13 B b 2 innehåller för övrigt inte heller någon bestämmelse om att uthyrning av platser för parkering av fordon aldrig kan vara en verksamhet som bedrivs inom ramen för myndighetsutövning. En sådan bestämmelse skulle vara oförenlig med det systematiska sambandet mellan bestämmelserna i artikel 4.1 och undantagen i artikel 4.5.

94. Ett offentligrättsligt organ kan alltså enligt artikel 4.5 första stycket första meningen bedriva en verksamhet i sin egenskap av offentlig myndighet och anses som icke skattskyldigt, även om verksamheten (för enskilda) inte är undantagen från skatteplikt utan omfattas av undantaget i artikel 13 B b 2 och alltså är skattepliktig.

95. Fråga f) skall alltså besvaras på följande sätt. Om en kommun i sin egenskap av offentlig myndighet bedriver verksamhet som består i att tillhandahålla parkeringsplatser, skall kommunen enligt artikel 4.5 första stycket första meningen anses som icke skattskyldig. Artikel 4.5 tredje stycket saknar i detta fall betydelse.

Fråga g) (Kan den nationella domstolen tillämpa gemenskapsrätten även om ingen av parterna har åberopat denna?)

Parternas argument

96. Skattemyndigheten, den portugisiska regeringen och kommissionen har hävdat att de nationella domstolarna är skyldiga att *ex officio* tillämpa gemenskapsrätten.

Bedömning

97. Som kommissionen, den portugisiska regeringen och skattemyndigheten helt riktigt har påpekat måste den nationella domstolen *ex officio* beakta och tillämpa gemenskapsrätten. Detta gäller enligt domstolens praxis [18] även om parterna inte har åberopat denna.

98. Tolkningen av gemenskapsrätten ankommer på EG-domstolen, inte på de nationella domstolarna. Detta bidrar till en enhetlig tolkning och tillämpning av gemenskapsrätten. Om den nationella domstolen är tveksam beträffande tolkningen av gemenskapsrätten kan och måste den enligt artikel 177 i EG-fördraget (nu artikel 234 EG) förklara målet vilande och begära förhandsavgörande av tolkningsfrågan hos domstolen.

99. Enligt rättspraxis "är denna skyldighet att föra en fråga vidare till domstolen ett led i samarbetet mellan de nationella domstolarna, som skall tillämpa gemenskapsrätten, och EG-domstolen för att säkerställa att gemenskapsrätten tillämpas korrekt och tolkas enhetligt i alla medlemsstater..." [19].

100. Denna tolkningsfråga skall följaktligen besvaras så att den nationella domstolen, när den slutligt avgör tvisten *ex officio*, måste tillämpa bestämmelserna i sjätte direktivet även om parterna inte har åberopat dessa. Den nationella domstolen har inte rätt att tolka bestämmelserna i direktivet.

18 — Dom av den 11 juli 1991 i de förenade målen C-87/90—89/90, Verholen m.fl. (REG 1991, s. I-3757), punkt 16, och av den 14 december 1995 i de förenade målen C-430/93 och C-431/93, Van Schijndel och Van Veen (REG 1995, s, I-4705), punkt 15.

19 — Dom av den 4 november 1997 i mål C-337/95, Parfums Christian Dior (REG 1997, s. I-6013), punkt 25, med hänvisning till dom av den 6 oktober 1982 i mål 283/81, CILFIT et Lanificio di Gavardo (REG 1982, s. 3415; svensk specialutgåva, volym 6, s. 513), punkt 7.

VI — Förslag till avgörande

101. På grund av vad jag har anfört i det föregående föreslår jag att tolkningsfrågorna besvaras på följande sätt:

1) En verksamhet som består i att kommuner eller andra offentligrättsliga organ tillhandahåller lokaler och platser för parkering av fordon (på såväl gator som parkeringsplatser) omfattas av uttrycket "verksamheter eller transaktioner som de utför i egenskap av offentliga myndigheter" när kommunerna eller organen bedriver verksamheterna enligt de särskilda rättsliga villkor som gäller för dem i deras egenskap av offentligrättsliga subjekt varvid det saknar betydelse vem som äger marken. Det ankommer på den nationella domstolen att klassificera verksamheten med hjälp av detta kriterium och villkoren för verksamhetens utövande.

2) Bestämmelsen i artikel 4.5 första stycket andra meningen i sjätte mervärdesskattedirektivet 77/388/EEG skall tolkas så att den utgör hinder mot tillämpning av en nationell lagstiftning, enligt vilken den nationelle finansministern bemyndigas att i varje enskilt fall med bindande verkan fastställa vad som är sådan konkurrenssnedvridning av viss betydelse som avses i bestämmelsen.

3) Kommuner och offentligrättsliga organ är inte alltid skattskyldiga när de inte bedriver sina verksamheter i försumbart liten skala, utan är endast

skattskyldiga för de verksamheter eller transaktioner som är uppräknade i bilaga D när dessa inte genomförs i försumbart liten skala.

4) Bestämmelsen i artikel 4.5 andra stycket i sjätte direktivet skall tolkas så att den utgör hinder mot tillämpning av en nationell lagstiftning som bemyndigar finansministern att i varje enskilt fall med bindande verkan avgöra vilka verksamheter som genomförs i försumbart liten skala i den mening som avses i bestämmelsen i artikel 4.5 andra stycket.

5) Om en kommuns tillhandahållande av parkeringsplatser anses vara verksamhet som bedrivs inom ramen för myndighetsutövning skall kommunen enligt artikel 4.5 första stycket första meningen betraktas som icke skattskyldig. Artikel 4.5 tredje stycket saknar i detta fall betydelse.

6) Den nationella domstolen måste vid sitt slutliga avgörande av tvisten *ex officio* tillämpa bestämmelserna i sjätte direktivet, även om parterna i tvisten vid den nationella domstolen inte har åberopat tillämpningen av dessa. Av hänsyn till nödvändigheten av en enhetlig tolkning har den nationella domstolen inte rätt att tolka bestämmelserna i direktivet.